

3. Cloud and Tabernacle: Exod. 40:17-38 and Num. 9:15-23

The purpose of the present analysis is to compare two related texts to see whether they have specific features in common. The results are self-explanatory.

The numbers in brackets at the end of the verses represent the number of words before and after *atnach* in the verse in question.

Exod. 40 : 17-38

First Section: Moses erects the Tabernacle and sets up its Inventory

- 17 ויהי בחדש הראשון בשנה השנית באחד לחדש הוכם **המשכן**¹: (7 + 2 = 9)
18 ויקם משה את המשכן ויתן את אדניו וישם את קרשיו ויתן את ברייתו ויקם את עמודיו: (13 + 3 = 16)
19 ויפרש את האהל על המשכן וישם את מכסה האהל עליו מלמעלה **כאשר צוה יהוה את משה**: (11 + 5 = 16) ס
20 ויקח ויתן את הערת אל-**הארון**² וישם את הבדים על הארון ויתן את הכפרת על הארון מלמעלה: (11 + 6 = 17)
21 ויבא את הארון אל המשכן וישם את פרכת המסך ויסך על ארון העדות **כאשר צוה יהוה את משה**: (13 + 5 = 18) ס
22 ויתן את-**השלתן**³ באהל מועד על ירך המשכן צפונה מחוץ לפרכת: (9 + 2 = 11)
23 ויערך עליו ערך לחם לפני יהוה **כאשר צוה יהוה את משה**: (6 + 5 = 11) ס
24 וישם את-**המנרה**⁴ באהל מועד נכח השלתן על ירך המשכן נגבה: (7 + 4 = 11)
25 ויעל הנרת לפני יהוה **כאשר צוה יהוה את משה**: (4 + 5 = 9) ס
26 וישם את-**מזבח הזהב**⁵ באהל מועד לפני הפרכת: (6 + 2 = 8)
27 ויקטר עליו קטרת סמים **כאשר צוה יהוה את משה**: (4 + 5 = 9) פ
28 וישם את מסך הפתח למשכן: (5 + 0 = 5)
29 ואת-**מזבח העלה**⁶ שם פתח משכן אהל-מועד ויעל עליו את העלה ואת המנחה **כאשר צוה יהוה את משה**: (8 + 11 = 19) ס
30 וישם את-**הכיר**⁷ בין אהל מועד ובין המזבח ויתן שמיה מים לרחצה: (8 + 4 = 12)
31 ורחצו מלפני משה ואהרן ובניו את ידיהם ואת רגליהם: (5 + 4 = 9)
32 בבאם אל אהל מועד ובקרבתם אל המזבח ורחצו **כאשר צוה יהוה את משה**: (8 + 5 = 13) ס
33 ויקם את החצר סביב למשכן ולמזבח ויתן את מסך שער החצר ויכל משה את המלאכה: פ (11 + 4 = 15)

The first section is made up of 17 Masoretic verses and 208 (8 x 26) words, with 136 (8 x 17) before, and 72 after *atnach*. There are 7 holy objects which Moses put in place, of which the menorah has pride of place in the middle. Compare Ex. 30:26-28 and the 7 visions in Zechariah, with the vision of the menorah at the centre.

The 7 instances of **כאשר צוה יהוה את משה**, 'as Yahweh had commanded him', are woven into the text as a unifying thread. This also holds true for Exodus 39 (39:1, 5, 7, 21, 26, 29, 31), as well as Leviticus 8 (3, 9, 13, 17, 21, 29, 36) and Numbers 26-36 (26:4, 27:11, 31:7, 31, 41, 47, 36:10).

Second Section: The Cloud covers the Tent filled with God's Glory

34 וַיִּכַס הָעֲנַן אֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וַיִּכְבֹּד יְהוָה מְלֵא אֶת־הַמִּשְׁכָּן: (5 + 5 = 10)
 35 וְלֹא־יָכַל מֹשֶׁה לְבוֹא אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד כִּי־שָׁכַן עָלָיו הָעֲנַן
 4 וַיִּכְבֹּד יְהוָה מְלֵא אֶת־הַמִּשְׁכָּן: (11 + 5 = 16)

40:34-35 together: 16 + 10 = 26

36 וַיְבַהֲעֵלוֹת הָעֲנַן מֵעַל הַמִּשְׁכָּן וַיִּסְעוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל מַסְעֵיהֶם: (7 + 2 = 9)
 37 וְאִם־לֹא יִעֲלֶה הָעֲנַן וְלֹא יִסְעוּ עַד־יוֹם הַעֲלֹתוֹ: (9 + 0 = 9)
 38 כִּי־עָנַן יְהוָה עַל־הַמִּשְׁכָּן יוֹמָם וְאִשׁ תִּהְיֶה לַיְלָה בּוֹ לְעֵינֵי כָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל בְּכָל־מַסְעֵיהֶם: (10 + 6 = 16)

40:36-38 together: 26 + 8 = 34 (2 x 17)

This section is in two parts, determined by their significant number of words:

40:34-35: The Cloud covers the Tent filled with Yahweh's Glory 26

40:36-38: The Cloud regulates the Journeys of the Israelites 34 (2 x 17).

The Cloud and Yahweh's Glory occur altogether 7 times.

The Tent אֹהֶל and the Tabernacle הַמִּשְׁכָּן and the verb שָׁכַן (which is positioned at the centre!) occur 7 times.

The roots עָלָה, 'go up', and נָסַע, 'break up', occur altogether 7 times.

Num. 9:15-23 – The Cloud and the Tent

15 וּבַיּוֹם הַקִּיָּים אֶת־הַמִּשְׁכָּן כִּסָּה הָעֲנַן אֶת־הַמִּשְׁכָּן
 לְאֹהֶל הָעֵדוּת וּבַעֲרֵב יְהוָה עַל־הַמִּשְׁכָּן כַּמְרָאֵה־אֵשׁ עַד־בֹּקֶר: (10 + 8 = 18)
 16 בֶּן יְהִיָּה תָמִיד הָעֲנַן יִכְסֶּנּוּ וּמְרָאֵה־אֵשׁ לַיְלָה: (5 + 3 = 8)
 17 וּלְפִי הַעֲלֹת הָעֲנַן מֵעַל הָאֹהֶל וְאֶחְרָיִכֶן יִסְעוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל
 וּבַמְּקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁכֹּן־שָׁם הָעֲנַן שָׁם יַחְנוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל: (10 + 9 = 19)
 18 עַל־פִּי יְהוָה יִסְעוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל וְעַל־פִּי יְהוָה יַחְנוּ
 כָּל־יָמֵי אֲשֶׁר יִשְׁכֹּן הָעֲנַן עַל־הַמִּשְׁכָּן יַחְנוּ: (10 + 8 = 18)
 19 וּבַהֲאָרֶץ עַל־הָעֲנַן הַמִּשְׁכָּן יָמִים רַבִּים וְשָׁמְרוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־
 מִשְׁמַרְתּוֹ יְהוָה וְלֹא יִסְעוּ: (6 + 8 = 14)
 20 וַיֵּשׂ אֲשֶׁר יְהוָה הָעֲנַן יָמִים מְסֻפָּר עַל־הַמִּשְׁכָּן
 3 עַל־פִּי יְהוָה יַחְנוּ וְעַל־פִּי יְהוָה יִסְעוּ: (8 + 8 = 16)
 21 וַיֵּשׂ אֲשֶׁר־יְהוָה הָעֲנַן מֵעַרְב עַד־בֹּקֶר וְנִעְלָה הָעֲנַן בַּבֹּקֶר וְנִסְעוּ
 אֹי יוֹמָם וְלַיְלָה וְנִעְלָה הָעֲנַן וְנִסְעוּ: (11 + 6 = 17)
 22 אֹי־יָמִים אֹי־חֲדָשׁ אֹי־יָמִים בְּהֲאָרֶץ הָעֲנַן עַל־הַמִּשְׁכָּן לְשָׁכַן עָלָיו
 יַחְנוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל וְלֹא יִסְעוּ וּבַהֲעֲלֹתוֹ יִסְעוּ: (17 + 2 = 19)
 23 עַל־פִּי יְהוָה יַחְנוּ וְעַל־פִּי יְהוָה יִסְעוּ אֶת־
 מִשְׁמַרְתּוֹ יְהוָה שְׁמָרוּ עַל־פִּי יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה: (8 + 9 = 17)

The 146 words divide into 85 (5 x 17) before, and 61 after *atnach*.

In terms of content, determined by the movements of the Cloud and the Brightness, the text divides into four parts, underscored by the use of the divine name numbers:

vs. 15-16	The daily movements of the Cloud and the Brightness	26
vs. 17-19	The movements of the Israelites at regular intervals	51 (3 x 17)
vs. 20-22	The movements of the Israelites at irregular intervals	52 (2 x 26)
v. 23 (coda)	The Israelites move strictly at the command of Yahweh	17

The key-word **הָעֶנָן**, 'the Cloud', occurs **11** times, with the middle instance (5+1+5) in the middle verse, v. 19, where it is said that the Israelites kept YHWH's injunction. Note that this is repeated in the coda, v. 23! The key-word **הַמִּשְׁכָּן**, 'the Tabernacle', also occurs **7** times, as well as the phrase **עַל־פִּי יְהוָה**, 'at the command of Yahweh'. The phrase also appears **7** times in Numbers 3-4 (3:16, 39, 51, 4:37, 41, 45, 49). Compare the Exodus text, which uses the phrase **כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה**, 'as Yahweh had commanded him'!

Numbers 10:33-36 – The Cloud and the Ark

In the story about the journey of the ark (10:11-36) the cloud is mentioned once again (10:33-36), and the same compositional techniques have been used.

33 וַיִּסְעוּ מִתַּר יְהוָה דְּרֹךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים
וְאָרוֹן בְּרִית־יְהוָה נָסַע לִפְנֵיהֶם דְּרֹךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים לְתוֹר לָהֶם מִנוֹחָה:
34 וַעֲנַן יְהוָה עֲלֵיהֶם יוֹמָם בְּנֹסְעֵם מִן־הַמַּחֲנֶה: ז ם
35 וַיְהִי בְּנֹסֵעַ הָאָרֶן וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה
קוּמָה יְהוָה וַיִּפְצוּ אִיבֵיךָ וַיִּנְסוּ מִשְׁנֹאֵיךָ מִפְּנֵיךָ:
36 וּבִנְחָה יֹאמֶר
שׁוּבָה יְהוָה רַבְבוֹת אֶלְפֵי יִשְׂרָאֵל: ז פ

Logotechnical analysis

33	The journey of the Israelites with the ark	17 words	} 26
34	The cloud of YHWH was over them by day	7 words	
35a	Whenever the ark sets out, Moses said:	5 words	
35b	"Arise YHWH, and may your enemies be scattered!"	7 words	
36a	Whenever it halted, he said:	2 words	
36b	"Return, YHWH, to the countless thousands of Israel!"	5 words	

The compositional formula $43 = 17 + 26$ is repeated in the number of words as divided by the *atnach*: $43 = 17a + 26b$!

At the end of verse 34 and verse 36 the transmitters of the text have put a mark (the so-called inverted *nun*), obviously to draw attention to a textcritical problem: whether vers 34 should be positioned after verse 33 or after verse 36 (as in LXX). See Observation 4 in my analysis of [Psalm 107](#).

© 2009
Dr. C.J. Labuschagne Senior Lecturer in Semitic Languages (retired),
Brinkhorst 44 University of Pretoria, South Africa
9751 AT Haren (Gron) and
The Netherlands Professor of Old Testament (retired),
labuschagne.cj@planet.nl University of Groningen, The Netherlands